

عنوان مقاله:

بازنگری بر تناظر میان پرده ی سینما و آینه ی ژاک لکان با توجه به ماهیت تصویر سینمایی

محل انتشار:

مجله هنرهای زیبا: هنرهای نمایشی و موسیقی، دوره 25، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

شهاب الدین عادل - دانشیار دانشکده ی سینما و تئاتر، دانشگاه هنر، تهران، ایران.

معصومه گنجه ای - دانشجوی دکترا دانشگاه هنر تهران

خلاصه مقاله:

مشابه دانستن آینه ی ژاک لکان با پرده ی سینما یکی از محوری ترین نگره های نقد روانکاوانه ی فیلم را رقم زد. کاربرد تمثیل آینه برای لکان این بود که او از طریق جدایی عینی میان نوزاد و تصویر او در آینه، انشقاق میان وجود فی نفسه (امر خیالی ناخودآگاه) و وجود برای دیگری (هویت اجتماعی خودآگاه) را تبیین می کرد. اما کاربرد تناظر میان آینه و پرده ی سینما نزد نظریه پردازان این بود که آن ها جدایی ماهیت بیننده (ساحت واقع) از هویت بیرونی (هویت تماشاگر سینما بودن) را دستمایه می ساختند تا نشان دهند که ساختارهای دیگری بزرگ (دستگاه سینمایی) چطور به هویت سوژه ها شکل می دهند یا اینکه سوژه ها چطور در برابر این امر مقاومت می کنند. جستار پیش رو در نظر دارد تا از طریق بازنگری بر فرایند رویت تصویر سینمایی، یکبار دیگر به گسست سوپژکتیو لکانی میان امر درونی و امر بیرونی بپردازد و شیوه هایی را بنماید که از طریق آن ها می توان عدم وجود این گسست را از خود مدل نتیجه گرفت. به این منظور، در بحث از تصویر سینمایی ه دو انگاشت هستی شناسانه اشاره میشود که آن را از تصویر آینه مجزا می سازد. بنابه فرض نورنگاشت بودن تصویر و تابیدن از پرتوافکنی در پشت سر بیننده، هستی مستقلی به تصویر آینه میبخشد که فرایند رویت آن را به شیوه ی متفاوتی از تصویر آینه رقم می زند.

کلمات کلیدی:

“آینه”، “روانکاوی”، “سینما”، “تصویر”، “گسست”

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1774909>

